

Geboortemanagement voor het success van vrije kraamsystemen

Productietype: fokkerij

Land van herkomst: Oostenrijk

Volgens de EU regelgeving moeten zeugen vanaf vier weken na inseminatie tot 1 week vóór de verwachte worp in groepen worden gehuisvest. Dit houdt in dat zeugen gedurende de helft van de cyclus zijn opgesloten, ook tijdens de kraamperiode van vier tot vijf weken. De introductie van vrije kraamsystemen

voor zeugen is een gevolg van de marktvaart en van aanbevelingen door de Europese Commissie. Voor vrije kraaminstallaties zijn echter grotere hokken nodig en uit de praktijk blijkt dat dit soort installaties ook kunnen leiden tot veeleisende werkomstandigheden als gevolg van agressief gedrag van zeugen, een verhoogd risico op biggensterfte door doodliggen en meer reinigingswerkzaamheden.

De oplossing – Beste praktijken

De boerderij: Een zeugenhouderij in Oostenrijk met een vrij kraamsysteem van Pro Domi leed in eerste instantie grote verliezen door sterfte van zogende biggen. Het verlies van biggen tijdens de lactatie was aanvankelijk gemiddeld 25%, waarvan de helft als gevolg van doodliggen. De veranderingen in de bedrijfsvoering zijn van cruciaal belang geweest en hebben het verlies uiteindelijk teruggebracht tot 15%.

Het Pro Dromi systeem biedt 7,5m² ruimte. Een 'hoeknest' voor biggen inclusief een verwarmde vloer die voorkomt dat de biggen geplet worden wanneer de zeug losloopt. Het maakt tijdelijke opsluiting van de zeug mogelijk en heeft een grote kruipruimte waar de biggen indien nodig kunnen worden opgesloten.

De volgende praktische wijzigingen in de bedrijfsvoering werden doorgevoerd:

Genetica – overgang van het Oostenrijkse Large White ras naar het Zwitserse Large White ras.

Voeding en monitoring – de voeding werd geoptimaliseerd door de verstrekking van geweekt lijnzaad vijf dagen vóór en drie dagen na de worp. De biggen werden opgesloten in de kruipruimte op de dag van geboorte terwijl de zeug werd gevoerd. De zeugen en biggen werden gecontroleerd tijdens het voeren op de tweede en derde dag na de geboorte.

Hygiëne – De troggen werden grondig schoongemaakt

Verbetering en comfort - Jute zakken en hooi werden als nestmateriaal op de vloer gelegd, en aangevuld met een hooiruif. Huiddroogmiddelen en strooisel werden gebruikt in de kruipruimte en op de vloer.

Aandachtspunten en aanvullende informatie

Bij invoering van een vrij kraamsysteem dient aandacht te worden geschonken aan dierenwelzijn, veehouderijpraktijken en de veiligheid van de veehouder. Zorg voor voldoende paden rondom de hokken zodat de biggen kunnen worden behandeld zonder dat het personeel het hok in hoeft te gaan. Het hok dient groot genoeg te zijn om de lig- en mestruimte van de zeug goed te kunnen scheiden. Kies ook voor gedeeltelijk vaste vloeren om het ligcomfort te verbeteren.

Zeug met biggen vóór het spenen

Kruipruimte en voertrog voor de zeug

Kosten-batenanalyse

Baten:

- ✓ Vermindering van biggensterfte van 25% naar 15% nadat de wijzigingen in de bedrijfsvoering werden ingevoerd eind 2016
- ✓ Toename van het aantal nesten/zeug/jaar met 9%
- ✓ Daling van het aantal doodgeboren biggen met 21%
- ✓ Daling van de sterfte vóór het spenen met 38%
- ✓ Daling van de sterfte onder zeugen met 2%
- ✓ Stijging van de dagelijkse gewichtstoename tijdens de kraamperiode met 14%
- ✓ **De totale bedrijfskosten waren 7,6% lager per big.** Dit kan worden toegeschreven aan de lagere sterftcijfers, hetgeen resulteerde in meer gespeende varkens per zeug (van 22,2 naar 27,6)

Kosten:

- De arbeidsinput (uren/zeug/jaar) steeg met 20%
- Het voerverbruik van de zeugen steeg met 15%
- **Verandering van genetica - €13.230 per ca. 140 zeugen (afschrijving over 3 jaar), plus aanvullende fokvergunning van €1.932 per jaar**

Aanvullend onderzoek en projecten

<https://eupig.eu/>

Link naar het technisch rapport

Contact RPIG (Oostenrijk):
Andrea Lading

